

Herències

JORDI ALBERICH, economista

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 26.05.09

Durant els anys previs a la crisi, un sentit de veritat superior es va imposar a consideracions carregades de racionalitat i sentit comú. Així ha passat en el sector immobiliari, on qualsevol observador racional opinava que el mercat explotaria i que era millor desaccelerar-lo. Però aquesta veritat superior es va imposar: ¿per què desaccelerar si els preus dels béns es multipliquen any rere any? També van advertir de riscos del sistema financer, i en empreses amb uns endeutaments desorbitats. Però la reacció era la mateixa: ¿per què renunciar a uns diners superabundants a un preu ridícul?

Es deia que la nostra economia havia entrat en una nova era. Els que raonaven en termes tradicionals quedaven al marge de les dinàmiques de la globalització. Es requeria un nou tipus de talent per comprendre-les. Precisament, disposar o no d'aquest talent justificava la dinàmica de creixents i desorbitades diferències salarials. I permetia entendre determinades orientacions en el camp de la fiscalitat.

Aquesta mateixa veritat superior indica que s'ha d'eliminar l'impost de successions. Al cap i a la fi, argumenten, és un impost que només grava classes mitjanes, que ja en tenen prou de suportar la major part de la càrrega fiscal. Els més rics eviten pagar-lo i els més pobres no tenen gaire a heretar. També argumenten que en diverses autonomies l'impost ja no existeix.

Però, ¿té sentit no gravar en absolut la transmissió de riquesa d'una generació a una altra i sí les rendes fruit del treball amb impostos com l'IRPF o el de societats? ¿Què diuen sobre això totes les iniciatives dedicades a promoure l'ètica en la nostra economia i societat? Protegint, amb sensatesa, l'activitat productiva, ¿no seria més raonable abordar una reforma en profunditat de l'impost de successions que gravés de manera justa i equitativa tots els ciutadans en funció del patrimoni heretat amb una exempció suficient per als patrimonis familiars menors, és a dir, el pis, l'apartament a la costa i uns petits estalvis? Doncs no. La veritat es tornarà a imposar. Malament ho tenen els ciutadans sense talent i sense patrimonis a heretar.